

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
rașiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Joi'a și Duminec'a.

Prețulu' abonamentulu':
pe unu anu 10 fl., pe șiese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri estere 12 fl. pe unu anu s'eu
28 franci.

Anulu' **XLII**

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Annunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrahitu.

Nr. 102.

Dumineca, 23 Decembre

1879.

**Din cauz'a serbatoriloru nasterii Domnului
numerulu viitoriu va aparé Vineri diminétiá.**

Brasiovu, 22 Decembre.

Romanii impreuna cu tota lumea crestina orientala voru serba peste patrudieci si optu de ore diu'n nasterii Mantuitorului. Si de astadata serbatoarea acést'a marea ne va inaltá animele, va face se se incaldiesca de foculu dumnedieescu alu sperantiei intr'unu viitoriu mai bunu si mai demnu, dér' nu va trece nici acést'a di de pace si de bucuria fara a face se resune si o córda trista in pepturile nóstre.

„Isusu Christosu s'a nascutu, resarit'a lumii lumin'a cunoscentiei“, acést'a este refrenulu de bucuria alu chorului crestinescu. Adevverulu a resaritu inainte cu 1879 de ani spre mantuirea omenirii suferitoare, dér' inca n'a inviasu pretutindenii si pe deplinu, suferintiele omenirii inca nu s'au curmatu. Timpulu in care traimu pare a se departá mai multu cá vreodata de calea adevverului, indicata de preceptele dumnedieesce ale Mantuitorului, imbracandu-se in hain'a mohorita a egoismului si a minciunei.

Unde amu stá cu deosebire noi Romani din Transilvania si Ungari'a, déca egoismulu nesatosu de rassa alu unui poporu conlocuitoriu nu ar' apesá státu de cumplitu asupra intregii nóstre vietie nationale?

Si micel sperantie, ce le mai aveau unii in seninulu de dreptate alu compatriotiloru nostri maghiari, le-a stinsu cu totul anulu 1879. Nu vomu face inse in ajunulu serbatoarei pacii si a luminei recriminari, ci le vomu dice numai conlocuitoriloru nostri cu cuvintele nemuritorului magistru alu umanitatii Herder: „Nu este o imputare mai grea si mai apesátore cá aceea, de a fi facutu nedreptate natiuniloru straine!“

Nu numai egoismulu altor'a este inse, care ne face se suferimu atátu de multu, ci acést'a bóla stricaciósa, sora buna cu minciun'a, s'a incubatu si intre noi si cu ea a intratu inimiculu si in cetatea noastra si déca nu'lu vomu isgoni fara intardiare dim'insa cetatea va cadé cu rusine... Eata peptulu celu mai mare!

Unde sunt sacerdotii adevverului? Unde sunt adereratii luptatori pentru egal'a indreptatire a poporului romanu? Era unu timpu, candu flacar'a cea sauta a iubirei cátra natiunea s'a ardea curatu si limpede cá lumin'a candelii, ea era mica dér' se vedea de departe licurindu cu putere intensiva si se ce cautau mantuire in ea o zarea si 'i urmáu pe cararea ce le-o aratá. Adi acést'a flacara este mai mare, timpulu a facutu se créscá, dér' lumin'a ei s'a slabitu mai in aceeași mesura, ochiulu doctoriu abia o mai póte distinge. Cei ce o urmárescu cu ardóre, aci o vedu licurindu mai tare, atánci pornescu voiosi pe cararea ce le-o indica, aci o vedu deodata disparendu cá o lumina retacítore, atánci stau pe locu, se elatina si nu mai sciú in cátrau se apuce, cáci radiiele ei conducátore s'au intunecatú — de festil'a murdara a egoismului.

Este o bóla generala a timpului modernu aceea de care suferimu, ea s'a reslatitu si a infectatu si organismulu fragedu alu natiunei nóstre. Astfeliu amu ajunsu acolo incátu intre lasarea celei mai sanate datorii de a luptá pentru dreptu si adevveru, atánci candu se calca in pecióre, se glorifica cá amu — „actu de prudentia“, amu ajunsu cá se vedem formandu-se o teoria formalá despre „intieptare de a se sci retrage la timpulu din glorioalu locu si a se sci folosi cu prisosu de momentu“.

Trista si omorítore de ori-ce barbatia si moralitate este acést'a teoria a egoismului modernu, ea a inventatu nu spre inaintarea ci spre distrugerea societáti omenesce. Ea ne va duce si pe noi fara

mila in prapasthia déca nu-o vomu combate cu totu foculu si cu tota vigórea animei nóstre.

Péna candu nu iubirea de dreptu si de adevveru, ci consideratiuni de „prudentia“ cari spunu, cá „nu e bine de a ne espune“, voru fi motorulu principalu alu faptelorú nóstre, nu vomu avé serbatori, cari se faca se intre in casele nóstre adevverat'a bucuria, péna atánci tieranulu nostru bantuitu de sórte nu va avé unu cuptoriu caldu unu adapostu siguru pentru famili'a s'a, péna atánci poporulu nostru va remané espusu fara sperantia de scapare tuturoru influintiloru stricacióse ale timpului si va vegetá cá vai de elu péna i voru secá tóte puterile.

Dér' se avemu curagiu, susu s'avemu animele! Bunulu geni care a condusu péna acuma destinele poporului romanu ne va dá poterea de a resiste reului, de alu stérpi diu radacini. Suntemu mai aprópe de vindecarea lui decátu amu crede, si o alta era va incepe in desvoltarea interióra nationala, o era de conlucrare sincera fratiésca, de lupta onorifica pentru drepturile neprescriptibile, pentru bunastarea si fericirea natiunei nóstre!

Cronic'a evenimentelorú politice.

Scirile mai noue constata, cá bravulu Apostolu Margarithu traiescu si merge spre insanetosiare. Membrii comitetului esecutivu ai societáti de cultura macedo-romana i-au adresatu urmatória telegrama de condolentia: „La apelulu de infratire alu Romaniloru respunde pumnariulu de asasiu. Dumnedieu, care ti-a datu misiunea redesteptarii natiunei tale, ti-a pastratu dilele pretióse. Inainte dér' Apostolu Margarithu! Romanimea, care te-a insoítu cu anim'a si cu dorulu, impartasindu durerea plagelorú tale, stigmatisa crim'a si augura triumfulu causei nationale. G. Chitiu, Ales. Urechia, C. Robescu.“

Noulu ministeriu francesu s'a constituitu in modulu urmatoriu: Charles de Freycinet, ministru-presedinte si min. de esterne (Elu e de vreo 60 de ani, fostu ingineru si amicu alu lui Gambetta, cu care impreuna a organizatu aperarea nationala la 1870/71), Charles Lepère ministru de interne si de culte, (e de 56 ani, a fostu advocatu si se numera intre amicii lui Gambetta) Iosifu Magnin, ministru de finance (nascutu la 1824 vechiu deputatu, unu criticu renumitu alu politicei financiare) Teodoru, Iosifu, Iuliu Cázot, ministru de justitia (asemenea unu amicu alu lui Gambetta in etate de 57 ani, senatoru pe vieatia, advocatu in Nimes, oratoru bunu, radicalu), Generalulu de divisiune Farré, ministru de resbelu (amicu intimu alu lui Gambetta, unu militariu cu multe cunoscentie, fostu comandantu alu corpului alu 14-lea de armata in Lyon) Vice-Admiralulu Jauréguiberry, ministru alu marinei si alu coloniiloru (a fostu ministru si sub Waddington, s'a distinsu in resbelulu prusso-francesu, e moderatu) Jules Ferry, ministru si sub Waddington, a fostu diuaristu, la 4 Septembrie 1870 membru alu guvernului, apoi ambasadoru in Aten'a) Franciscu August Varroy, ministru alu lucrariloru publice (de 51 ani, ingineru, a fostu membru alu adunarei nationale dela 1871) Petru Emanuilu Tirard, ministru de comerciu si agricultura (a fost ministru si sub Waddington de 52 ani, fost ingineru, apoi giuvaergiu, posedu unulu din magazinele cele mai mari diu Paris) si in fine Adolf Cochery, ministru pentru poste si telegrafe (de 61 ani, milionariu, proprietariu mare, vechiu deputatu, fórté moderatu.)

Acestu cabinetu compusu din ingineri si advocati este, cumu veduramu, unu cabinetu gambetistiu si in acést'a impregiurare se concentra deo camdata tóta insemnatatea lui. Ministeriulu Freycinet va jucá asia cumu 'i va fluerá Gambetta.

Péna acuma guvernulu nu era adevverat'a espressionu a maioritáti camerei, ministeriulu Freycinet are avantagiulu de a se spriginí pe maioritátea representatiunii nationale. Avendu afara de acést'a vreo 6 membri radicali in sinulu seu guvernulu actualu corespunde si mai multu cerintiei de a contribuí la consolidarea si desvoltarea continua a institutiuniloru republicane. In calitaten acést'a inse va avé o positiune grea față de celelalte state, cu deosebire față de Germani'a. D. Gambetta a trebuitu se prevéda, cá d. Freycinet nu va fi intimpinatu cu aceea'si amabilitate cá blandulu si ingaduatorulu Waddington, de aceea se presupune cu dreptu, cá noulu ministeriu francesu voiescu a portá o politica mai hotarita, mai barbatésca. Acést'a indreptatiescu si pe romani la speranti'a, cá acuma in fine se va decide si Françi'a a rumpe solidaritatea cu Germani'a in cestiunea recunoscerii Romaniei si a-si tramite cátu mai curéndu reprezentantulu seu la Bucuresci.

Intrigele Rusiei nu incéta, ci ele cutriera doue lumi, cea asiatica si cea europeana. Este in natur'a Russului cá se sape cá sobolulu pe sub pamentu. Nihilismulu este o espressionu superlativa a directiunii acestei periculóse a caracterului nationalu rusescu. Amu vedutu marsiavi'a fanariotiloru in Macedoni'a, ei bine, intrigele lorú au mersu si voru merge intotdeauna mana in mana cu intrigele rusesce.) Aceste intrigi sau unitu earasi spre a produce o noua dificultate Romaniei. Patriarhulu grecu dela Constantinopole sa adresatu de curéndu cátra Pórta cu o petitiune in cauz'a proprietátilorú monastiresce dela muntele Athos s. c. l. situate in Romani'a si cari au fostu confiscate la 1864 de cátra guvernulu principelui Cuz'a. Patriarhulu grecu le reclama impreuna cu remasitiile venitoriloru in suma de mai multe millióne. Se dice, cá Pórta a primitu acést'a petitiune cu multa bunavointia, promitendu, cá o va sustiené pe langa puteri. Acést'a este negresitu o noua cursa rusesca, speramu, cá maioritátea puteriloru se va feri de a cadé in ea.

Luni, fiindu diu'a nasterii A. S. R. Dómniei Elisabet'a a Romaniei, dnii ministri au prezentatu in corpore in numele guvernului si alu natiunei omagiale si felicitarile cele mai calduróse prin urmatorulu discursu:

„Mari'a Ta! Pe candu Domnitoriulu ducea armat'a romana pe campulu de gloria, restabilindu si intarindu pentru totdeauna independenti'a Romaniei si incredintandu Europ'a cá eroismulu strabunu véza in animile si in sufletulu generatiunii presinte, Mari'a T'a Regala in fruntea femeiloru romane a doveditu, cá devotamentulu acestora stá totu atátu de susu cá si bravur'a barbatiloru, fililoru si fratiloru lorú. In timpuri grele si pline de cumpena ati pusu nu uumai unu zelú si o neadormire admirabila, ci tóta si intréga anim'a vóstra intru a aliná durerile resbelului. Ati mersu atátu de departe, in cátu v'ati expusu chiaru sanatatea. A-Totu-Puterniculu Dumnediu a ascultatú rugile si bine-cuventarile intregii natiuni si ati revenitu in midiloculu nostru, astu-felu cumu o dorimu cu totii, insanatosiata si intarita.

„Alte lupte incepu, nu mai pucinu grele, de si pe teramulu pacii. Avemu credintia in Mari'a T'a cá si aci vei fi capulu tuturorú: cá-ci este misiune frumósa aceea, de a reconstitui, de a reorganizá societatea romana prin femeia, pentru cá se putemu ocupá intru tóte unu locu demnu de positiunea ce amu dobanditu, gratia eroismului si prudentiei ilustrului conducatoru alu natiunii. Fi sicura, Mari'a T'a cá silintiele ce veti pune voru fi incoronate cu succesu, cáci femeile romane voru dovedi, cá posedu acele calitati, prin care femeia capeta o influentia

